

ประโยค ๑-๒

แปล มครเป็นไทย

สอบ วันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕

แปล โดยพยัญชนะ

๑. “พุทฺธโรติ วจนํ สุตฺวา ว ปณฺจสตา ตาปสา อญฺชาย เทวตาย
 อณฺชลี ปกฺคยฺห “พุทฺธโรติ วเทสฺสิติ, “พุทฺธโรติ วทามิติ ติกฺขตฺตํ ปฏฺิขานาเปตฺวา
 “โหมโสปี โข เอโส ทูลลโก โลกสมฺมินฺติ อุทานํ อุทานตฺวา “เทวเต อนนฺเตสุ
 กปฺปสฺตสทสฺสเสสฺส อสฺสุตฺพุทฺธํ สทฺทํ ตยา สฺสณฺาปิตมฺหาติ อาหํสุ ฯ
 อณฺเฑวาสิกา อาจริยํ เอตทวโงํ “เตนหิ สตฺถุ สนฺติกํ กจฺจมาติ ฯ “ตาตา ตโย
 เสฏฺฐิโน อมฺหากํ พหุปการา, เสว เตสํ นิเวสเน ภิกฺขํ กณฺหิตฺวา เตสฺมปิ
 อจฺจิกฺขิตฺวา คมฺมสฺสามาติ, อธิวเสถ ตาตาติ ฯ เต กตฺถตฺตกิจฺจา “มหาเสฏฺฐิโน
 มยํ คมฺมสฺสามาติ วทิสฺสุ ฯ “นนฺ ภาเนตฺตมฺเหหิ จตฺตาโร วสฺสเถ มาเส อมฺหากํ
 คหิตา ปฏฺิณฺณา; อิทานิ กุหิ กจฺจลลิตฺวา ฯ “โลเก กิร พุทฺธโร อูปฺปนฺโน,
 ฐมฺโม อูปฺปนฺโน, สจฺจโม อูปฺปนฺโน; ตสฺมา สตฺถุ สนฺติกํ คมฺมสฺสามาติ ฯ
 “เกี ปน ตสฺส สตฺถุ สนฺติกํ ตมฺหากณฺเฑว กนฺตุํ วญฺญตฺติติ ฯ “อณฺเฑสฺมปิ
 อวาริตํ อาวุโสติ ฯ “เตนหิ ภาเนตฺต อากเมถ, มยํปิ ปริวจฺฉํ กตฺวา กจฺจมาติ ฯ
 “ตมฺเหสุ ปริวจฺฉํ กโรนฺเตสุ อมฺหากํ ปปฺพลฺโย โหติ, มยํ ปฺรโต กจฺจมา,
 ตมฺเห ปจฺจโต อากจฺเจยฺยาถาติ วตฺวา เต ปฺเรตฺโร กนฺตฺวา สมฺมาสมฺพุทฺธํ
 ทิสฺวา อภิตฺถวิตฺวา วณฺทิตฺวา เอกมฺนตํ นิสฺสีทิสฺสุ ฯ เทสฺนาปรีโยสาเน สพฺเพ
 สห ปฏฺิสมฺภิทาหิ อรหฺตฺตํ ปตฺวา ปพฺพชฺชํ ยาจิตฺวา “เอถ ภิกฺขโวติ
 วจนสมนฺนตฺรเมว อิทฺธิมชฺชปตฺตจิวรรธา วสฺสสติกฺกเถรา วิย อเหสุ ฯ

แปล โดยอรรถ

๒. เตปิ โข ตโย เสฏฺฐิโน ปณฺจหิ ปณฺจหิ สกฺกสฺส เตหิ
 วตฺถจฺฉา ทนสฺส ปิรมฺหณฺนิ ตาหิ ทานุ ปกรณานิ อาทาย สาวตฺถิ ปตฺวา เขตฺวณํ
 ปวิสิตฺวา สตฺถารํ วณฺทิตฺวา ฌมฺมกถํ สุตฺวา กถาปริโยสานเณ สโตปาตฺตติผลเณ
 ปตฺติญฺจาย อหฺมมาสมคฺคํ ทานํ ททมาณา สตฺถุ สนนฺติเก วสิตฺวา
 โกสมพฺปีคมณฺตถาย สตฺถารํ ยาจิตฺวา, สตฺถารา ปณฺณิณํ ททนฺเตน
 “สุณฺณคาเร โข คหปตโย ตถาคตา อภิรมฺมณฺตํ วุตฺเต, “อณฺณตํ ภนฺเต,
 อมฺเหหิ ปหิตสฺส เณนาคนฺตุํ วณฺณตํ วุตฺวา โกสมพฺปี คนฺตฺวา “โฆสกเสฏฺฐิ
 โฆสิตารามํ กุกฺกุณฺเสฏฺฐิ กุกฺกุณฺรามํ ปาวาริกเสฏฺฐิ ปาวาริการามนฺติ ตโย
 มหาวิหารเณ กเรตฺวา สตฺถุ อากมณฺตถาย สาสนํ ปหิณฺตีสุ ฯ สตฺถา เตสํ
 สาสนํ สุตฺวา ตตฺถ อคฺมาสิ ฯ เต ปจฺจุคฺคนฺตฺวา สตฺถารํ วิหารเณ ปเวเสตฺวา
 “อิมํ วิหารํ จาคฺชฺหฺสสฺส พุทฺธปฺปมฺขสฺส ภิกฺขุสงฺฆสฺส เทมีติ ติกฺขตฺตํ
 นิยฺยาเทตฺวา วาเรณ วาเรณ ปณฺธิขคฺคนฺติ ฯ สตฺถา เทวสิกํ เอเกกสฺมี วิหารเณ
 วสตี, ยสฺส วิหารเณ วุตฺโต โหตี, ตสฺสเสว ฆรทฺวารเณ ปิณฺฑาย จรตี ฯ

ใช้เวลา ๔ ชั่วโมง กับ ๑๕ นาที.

เฉลย ประโยค ๑-๒

แปล มครเป็นไทย

แปล โดยพยัญชนะ

๑. อ.คาบส ท. ผู้มีร้อยห้าเป็นประมาณ ฟังแล้ว ซึ่งคำว่า อ.พระพุทธเจ้า
 ดังนี้เทียว ลูกขึ้นแล้ว ประคองแล้ว ซึ่งอัญชลี ต่อเทวดากล่าวแล้วว่า อ.ท่าน
 ย่อมกล่าว ว่า อ.พระพุทธเจ้า ดังนี้ (หรือ) ดังนี้ ยังเทวดา ให้รู้เฉพาะแล้ว
 สิ้นสามครั้ง ว่า อ.เรา ย่อมกล่าว ว่า อ.พระพุทธเจ้า ดังนี้ ดังนี้ เปล่งแล้ว
 ซึ่งอุทาน ว่า แม้ อ.เสียงอันกึกก้องนั้นแล เป็นเสียงอันบุคคลพึงได้โดยยาก
 ในโลก ย่อมเป็น ดังนี้ กล่าวแล้ว ว่า คุณก่อนเทวดา อ.เรา ท. เป็นผู้ของท่าน
 ให้ฟังแล้ว ซึ่งเสียง อันอันเรา ท. ไม่เคยฟังแล้ว ในแสนแห่งกับ ท. มิใช่หนึ่ง
 ย่อมเป็น ดังนี้ ๑ ครั้งนั้น อ.อันเตवासิก ท. ได้กล่าวแล้ว ซึ่งคำ นั้น ว่า
 ถ้อยคำนั้น อ.เรา ท. จะไป สู่สำนัก ของพระศาสดา ดังนี้ กะอาจารย์ ๑
 อ.อาจารย์ กล่าวแล้ว ว่า คุณก่อนพ่อ ท. อ.เศรษฐี ท. สาม เป็นผู้มีอุปการะมาก
 แก่เรา ท. ย่อมเป็น, อ.เรา ท. รับแล้ว ซึ่งภิกษา ในนิเวศน์ ของเศรษฐี ท.
 เหล่านั้น ในวันพรุ่ง บอกแล้ว แก่เศรษฐี ท. แม้เหล่านั้น จักไป, คุณก่อนพ่อ ท.
 อ.ท่าน ท. ยังการไป จงให้อยู่ทับ ดังนี้ ๑ อ.คาบส ท. เหล่านั้น ผู้มีกิจด้วยภัก
 อันตนทำแล้ว กล่าวแล้วว่า คุณก่อนมหาเศรษฐี ท. อ.เรา ท. จักไป ดังนี้ ๑
 อ.เศรษฐี ท. กล่าวแล้ว ว่า ข้าแต่ท่านผู้เจริญ อ.ปฏินุญา อันท่าน ท. รับแล้ว
 ต่อข้าพเจ้า ท. ตลอดเดือน ท. อันมีในฤดูฝน สี่ มิใช่หรือ, ในกาลนี้ อ.ท่าน ท.
 จะไป ณ ที่ไหน ดังนี้ ๑ อ.คาบส ท. เหล่านั้น กล่าวแล้ว ว่า ได้ยินว่า
 อ.พระพุทธเจ้า เสด็จอุบัติแล้ว ในโลก, อ.พระธรรม เกิดขึ้นแล้ว, อ.พระสงฆ์
 เกิดขึ้นแล้ว, เพราะเหตุนั้น อ.เรา ท. จักไป สู่สำนัก ของพระศาสดา ดังนี้ ๑
 อ.เศรษฐี ท. ถามแล้ว ว่า ก็ อ.อันอันท่าน ท. นั้นเทียวไป สู่สำนัก ของ
 พระศาสดา พระองค์นั้น ย่อมควร หรือ ดังนี้* ๑ อ.คาบส ท. กล่าวแล้ว

* อีกนัยหนึ่ง แปลว่า อ.อันไป สู่สำนักของพระศาสดา พระองค์นั้น แห่งท่าน ท. นั้นเทียว
 ย่อมควรหรือ ดังนี้ ๑ หรือแปลว่า อ.อันไป สู่สำนักของพระศาสดา พระองค์นั้น ย่อมควร
 แก่ท่าน ท. นั้นเทียว หรือ ดังนี้ ๑

ว่า คุณก่อนท่านผู้มีอายุ ท. อ.อันอันชน ท. แม่เหล่าอื่นไป (ผู้สำนัก ของ พระศาสดา) อันพระศาสดา ไม่ทรงห้ามแล้ว ดังนี้^๒ ๑ อ.เศรษฐี ท. กล่าวแล้ว ว่า ข้าแต่ท่านผู้เจริญ ถ้าอย่างนั้น อ.ท่าน ท. ยังกาล จงให้มา, แม่ อ.ข้าพเจ้า ท. ทำแล้ว ซึ่งการตระเตรียม จะไป ดังนี้ ๑ อ.ดาบส ท. เหล่านั้น กล่าวแล้ว ว่า ครั้นเมื่อท่าน ท. ทำอยู่ ซึ่งการตระเตรียม, อ.ความเนิ่นช้า แห่งเรา ท. จะมี, อ.เรา ท. จะไป ข้างหน้า, อ.ท่าน ท. พึงมา ข้างหลัง ดังนี้ ไปแล้ว ก่อนกว่า เห็นแล้ว ซึ่งพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ชมเชยแล้ว ถวายบังคมแล้ว นั่งแล้ว ณ ที่สุด ส่วนข้างหนึ่ง ๑ ในกาลเป็นที่สุดลงรอบแห่งเทศนา อ.ดาบส ท. ทั้งปวง บรรลุแล้ว ซึ่งความเป็นแห่งพระอรหันต์ กับ ด้วยปฏิบัติสมาธิ ท. ทูลขอแล้ว ซึ่งการบวช เป็นผู้ทรงไว้ซึ่งบาตรและจีวร อันสำเร็จแล้วด้วยฤทธิ์ เป็นราวกะว่า พระเถระผู้ประกอบแล้วด้วยร้อยแห่งกาลฝน ได้เป็นแล้ว ในลำดับแห่ง พระคำรัส ว่า อ.เธอ ท. เป็นภิกษุ เป็น จงมา ดังนี้แน่นอนเทียว ๑

แปล โดยอรรถ

๒. เศรษฐีทั้ง ๓ แม้นั้นแลจัดเกวียนคนละ ๕๐๐ เล่มบรรทุกเครื่อง อุปกรณ์แก่ท่านมีผ้าเครื่องนุ่งห่มเนยใส่น้ำผึ้งและน้ำอ้อยเป็นต้น ไปถึงเมือง สาวัตถิแล้ว เข้าไปสู่วัดพระเชตวัน ถวายบังคมพระบรมศาสดาสถิตธรรมกถาแล้ว ในที่สุดแห่งกถาก็ตั้งอยู่ในโศคาปัตติผล ถวายทานอยู่ในสำนักของพระบรม ศาสดาประมาณกึ่งเดือนแล้วทูลเชิญพระบรมศาสดาเพื่อประโยชน์แก่การเสด็จ ไปสู่เมืองโกสัมพี เมื่อพระบรมศาสดา จะประทานบัญญัติจึ่งตรัสว่า กฤตบดี ทั้งหลาย พระตถาคตทั้งหลาย ย่อมยินดียิ่งในเรือนว่างแล จึงทูลว่า ข้อนั้น พวกข้าพระองค์ทราบแล้ว พระเจ้าข้า การที่พระองค์เสด็จมาด้วยสาส์นที่พวก ข้าพระองค์ส่งไป ย่อมควร ดังนี้แล้วไปสู่เมืองโกสัมพี ให้สร้างมหาวิหาร

^๒ อีกนัยหนึ่ง แปลว่า อ.การไป (ผู้สำนักของพระศาสดา) แห่งชน ท. แม่เหล่าอื่น อันพระศาสดา ไม่ทรงห้ามแล้ว ดังนี้ ๑ หรือแปลว่า อ.การไป (ผู้สำนักของพระศาสดา) อันพระศาสดา ไม่ทรง ห้ามแล้ว แก่ชน ท. แม่เหล่าอื่น ดังนี้ ๑

๓ แห่ง คือ โฆสกเศรษฐีให้สร้างโฆสิตาราม กุกกุฏเศรษฐีให้สร้างกุกกุฏาราม
 ปาวาริกเศรษฐีให้สร้างปาวาริการาม แล้วส่งสาส์นไปเพื่อประโยชน์แก่การ
 เสด็จมาแห่งพระบรมศาสดา ฯ พระบรมศาสดาทรงสดับสาส์นของเศรษฐี
 เหล่านั้นก็ได้เสด็จไป ในที่นั้นแล้ว ฯ เศรษฐีเหล่านั้น รับเสด็จแล้ว ทูลนิมนต์ให้
 พระบรมศาสดาเสด็จเข้าไปยังวิหารแล้วมอบถวาย ๓ ครั้งว่า ข้าพระองค์
 ขอถวายวิหารนี้แก่ภิกษุสงฆ์ อันมาแต่ทิศทั้ง ๔ มีพระพุทธเจ้าเป็นประมุข
 ดังนี้แล้วพลัดเปลี่ยนกันปฏิบัติ ฯ พระบรมศาสดาย่อมประทับอยู่ในวิหาร
 แห่งละวัน ประทับอยู่ในวิหารของเศรษฐีคนใด ย่อมเสด็จเที่ยวไปเพื่อบิณฑบาต
 ที่ประตูเรือนของเศรษฐีคนนั้นแล ฯ

พระราชปริยัติสุธี ปิยาจาโร วัดธรรมามูล จ.ชัยนาท
 สนามหลวงแผนกบาลี

แปล
 ตรวจแก้.